

UZASADNIENIE

Powódka (...) Bank (...) spółka akcyjna w W. pozwem wniesionym 1 grudnia 2020 r. dochodziła zasądzenia w postępowaniu nakazowym od pozwanej K (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. kwoty 125.141,69 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 10 października 2020 r., jak również kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu zgłoszonego powództwa strona powodowa podniosła, że wobec wypowiedzenia umowy kredytu zabezpieczonej wekslem, cała wierzytelność wynikająca ze stosunku podstawowego stała się wymagalna 14 grudnia 2017 r. W uwagi na brak reakcji pozwanej spółki na wezwanie do wykupienia uzupełnionego weksla w terminie do 9 października 2020 r. powództwo w niniejszej sprawie okazało się uzasadnione i konieczne.

Pozwana, składając w wyznaczonym terminie odpowiedź na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości, a także o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadniając zajęte stanowisko procesowe pozwana spółka wskazała na nieudowodnienie istnienia stosunku podstawowego z uwagi na dołączenie do pisma inicjującego postępowanie niepoświadczonych kopii dokumentów. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością podniosła zarzut przedawnienia roszczenia wynikającego z umowy kredytu nr (...).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. zawarła 16 listopada 2016 r. z Bankiem (...) spółką akcyjną umowę kredytu w rachunku bieżącym nr (...). Przedmiotem niniejszej umowy było udzielenie pozwanej spółce kredytu w wysokości 100.000 zł na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej oraz sfinansowanie prowizji przygotowawczej.

Strony ustaliły, że pozwana spółka jako kredytobiorca dokona ostatecznej spłaty udzielonego kredytu 14 listopada 2017 r. W przypadku zaś braku spłaty przedmiotowego kredytu we wskazanym terminie, powodowy bank był uprawniony do pobierania na jego spłatę środków z innych rachunków należących do K (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, bez odrębnej dyspozycji pozwanej.

Z tytułu udzielenia kredytu w rachunku bieżącym Bank (...) pobrał prowizję przygotowawczą w wysokości 0,5000% kwoty udzielonego kredytu, naliczoną w dniu uruchomienia kredytu oraz prowizję za gotowość stanowiącą 0% w skali roku.

Wierzytelność banku z tytułu udzielonego kredytu została zabezpieczona wekslem in blanco z wystawienia pozwanej wraz z deklaracją wekslową, a także gwarancją w wysokości 60% kwoty udzielonego kredytu na okres od dnia wskazanego w załączniku nr 1 do umowy kredytu, udzielonej przez (...) w ramach umowy portfelowej linii gwarancyjnej de minimis.

Dowód: umowa kredytu w rachunku bieżącym nr (...), k. 6-8, 48-51

Do przedmiotowej umowy kredytu została dołączona deklaracja wystawcy weksla in blanco. W dokumencie zastrzeżono, że bank ma prawo wypełnić weksel w każdym czasie w przypadku niedotrzymania umownych terminów spłaty zaciągniętego kredytu na sumy odpowiadające aktualnym roszczeniom Banku (...), a także opatrzeć wystawiony weksel datą płatności według swojego uznania, zawiadamiając o tym pozwaną spółkę każdorazowo listem poleconym, który powinien być wysłany najpóźniej 7 dni przed terminem płatności weksla.

Dowód: deklaracja wystawcy weksla in blanco, k. 5, 53

Powodowy bank pismem z 9 listopada 2017 r. poinformował, że w związku z brakiem spłaty powstałego zadłużenia konieczne stało się złożenie oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu w rachunku bieżącym nr (...). Wobec

wypowiedzenia zawartej pomiędzy stronami umowy kredytowej, S. Bank (...) wezwał do zapłaty całej wymagalnej wierzytelności w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wezwania.

Wskazano, że na dzień sporządzenia pisma wysokość zadłużenia pozwanej wynosi 105.811,34 zł, na co składają się następujące kwoty: 100.000 zł tytułem nieprzeterminowanego kapitału, 1,52 zł tytułem nieprzeterminowanych odsetek oraz 5.809,82 zł tytułem przeterminowanej części kapitału.

Dowód: pismo zawierające oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu wraz z potwierdzeniem odbioru, k. 11-12, 56-57

7 września 2018 r. dokonano wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego w którym nazwa powodowego banku została zmieniona z Bank (...) spółka akcyjna” na (...) Bank (...) spółka akcyjna”.

Dowód: odpis KRS powódki, k. 68-126

Stanowiący zabezpieczenie umowy kredytu weksel in blanco został wypełniony na kwotę na kwotę 125.141,69 zł, płatną bez protestu do 9 października 2020 r. w (...) Bank (...) spółka akcyjna, Oddział w G..

Dowód: weksel k. 5 verte

Pismem z 25 września 2020 r. skierowanym do pozwanej spółki, S. Bank (...) wezwał K (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością do wykupu w terminie do 9 października 2020 r. weksła, który zabezpieczył zadłużenie z tytułu umowy kredytu nr (...). Na kwotę wskazaną w przedmiotowym wekslu składała się kwota 100.000 zł tytułem przeterminowanego kapitału, kwota 8.177,12 zł tytułem przeterminowanych odsetek oraz kwota 16.964,57 zł tytułem odsetek karnych.

W dalszej części pisma strona powodowa poinformowała, że brak płatności kwoty 125.141,69 zł w wyznaczonym terminie spowoduje dochodzenie roszczeń wekslowych na drodze sądowej.

Dowód: pismo zawierające wezwanie do wykupu weksła wraz z potwierdzeniem odbioru, k. 9-10, 54-55

Sąd zważył, co następuje:

Ocena zasadności zgłoszonego roszczenia została dokonana z uwzględnieniem zarzutów przedstawionych przez pozwaną spółkę, w oparciu o reguły obowiązujące przy zobowiązaniach wekslowych przewidzianych w ustawie z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz. U. 2022 poz. 282, zwana dalej Prawo wekslowe), w szczególności art. 103 i 104 w zw. z art. art. 28 i art. 48 pkt 1 i 2 przywołanej ustawy. W świetle wskazanych przepisów podmiot posiadający weksel własny ma uprawnienie do żądania od wystawcy weksła zapłaty sumy wekslowej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, jako że odpowiedzialność wystawcy weksła własnego jest taka sama jak akceptanta weksła trasowanego..

W piśmie stanowiącym odpowiedź na pozew S. Bank (...) strona pozwana nie sformułowała twierdzeń, które odnosiłyby się do przytoczeń faktycznych wskazanych przez powódkę, przez co w istocie nie zaprzeczyła ani faktowi zawarcia umowy kredytu, ani zaniechaniu spłaty kredytu we wskazanej wysokości, wypowiedzenia umowy kredytu, zabezpieczenia wierzytelności należnej powodowemu bankowi wekslem, a następnie jego wypełnienia i wezwania do wykupu.

Pozwana nie podniosła nadto żadnych zarzutów bezpośrednio dotyczących zobowiązania wekslowego będącego przedmiotem sporu pomiędzy stronami. Pozwana błędnie przyjęła, iż sprawa wskutek niewydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym jest rozpoznawana w postępowaniu zwykłym zgodnie z ogólnymi regulacjami odnoszącymi się do roszczeń majątkowych. Wprawdzie w kwestii rozpoznania sprawy w tym trybie należy przyznać rację pozwanej, nie zmienia to jednak w niczym kształtu roszczenia zgłoszonego w pozwie, ani jego podstawy prawnej. Innymi słowy, rozpoznanie sprawy w trybie zwykłym wobec braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym

nie zwalnia Sądu orzekającego od oceny zasadności dochodzonego przez S. Bank (...) roszczenia przez pryzmat przepisów Prawa wekslowego.

Jedynie na marginesie należy zauważyć, że jedyną przyczyną braku nakazu zapłaty w niniejszej sprawie jest wprowadzenie przez ustawodawcę dodatkowych wymogów stawianych stronie inicjującej spór w postępowaniu nakazowym, w szczególności w odniesieniu do następstwa prawnego, które winno być udowodnione dokumentami dołączonymi do akt sprawy. Na etapie rozpoznania sprawy w postępowaniu nakazowym Sąd nie dysponował materiałem dowodowym, który byłby wystarczający do ustalenia następstwa prawnego i przejścia uprawnień na powodowy bank, co też legło u podstaw decyzji o skierowaniu sprawy do rozpoznania w postępowaniu zwykłym. Odpis KRS powódki, który stanowi dokument wykazujący, iż doszło do zmiany nazwy banku będącego wierzycielem, z którym pozwana spółka zawarła umowę kredytu, został dołączony na późniejszym etapie rozpoznania sprawy.

Twierdzenia pozwanej podnoszone w toku rozpoznania niniejszego sporu nie odnosiły się w ogóle do problematyki wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wystawcy weksla in blanco. Zauważyć zaś trzeba, że tylko tak ukształtowany zarzut mógłby doprowadzić do konieczności zbadania stosunku podstawowego wynikającego z umowy kredytu, który został zabezpieczony przedmiotowym wekslem.

Zważając na treść zarzutów wskazanych w odpowiedzi na pozew należy mieć na uwadze odmienny rozkład ciężaru dowodowego w procesie, w którym strona powodowa dochodzi należności z weksla. Judykatura podkreśla, że w przypadku gdy dłużnik wekslowy broni się zarzutami nawiązującymi do stosunku podstawowego – określającego zasady wypełnienia weksla – to strona inicjująca postępowanie nie jest zobowiązana do dowodzenia pozawekslowej podstawy swoich roszczeń, ciężar dowiedzenia okoliczności wskazanych w art. 10 Prawa wekslowego w celu zwolnienia się z zobowiązania wekslowego spoczywa na stronie pozwanej (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 grudnia 2021 r., I AGa 109/20, LEX nr 3329446, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 4 lutego 2016 r., I ACA 686/15, LEX nr 2052635).

Strona powodowa inicjując spór i przedkładając wypełniony weksel in blanco podpisany przez przedstawiciela pozwanej spółki nie miała obowiązku wykazywania dalszych faktów i przedkładania materiału dowodowego. To spółka K (...) kwestionując roszczenie powódki winna zgłosić takie zarzuty i dowody, które wskazywałyby czy to na nieprawidłowe wypełnienie weksla, czy też na zawyżenie dochodzonej należności, jak również potwierdzałyby kwestię dokonania określonych spłat rat kredytu bądź przyjęcia wadliwej metody wyliczenia odsetek. Żadne ze wskazanych powyżej okoliczności nie tylko nie zostały wykazane, ale nawet nie powołane.

Nie sposób nie zauważyć, że w istocie zarzuty podniesione przez powodową spółkę skupiają się jedynie na ocenie udokumentowania przez stronę powodową dochodzonego przez nią roszczenia, a także prezentują ocenę bezzasadności czynności polegającej na wypowiedzeniu umowy kredytu. Jakkolwiek Sąd podzielił argumentację pozwanej odnoszącą się do owej bezzasadności wypowiedzenia na tym etapie stosunku łączącego strony, to jednakże kwestia ta pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Spółka K (...) w zajęтым stanowisku procesowym skupiła się na zakwestionowaniu materiału dowodowego zaoferowanego w niniejszym postępowaniu wskazując na jego niewłaściwe poświadczenia, a przez to nieprzydatność w sprawie. Niemniej, nie sposób nie zauważyć, że braki w poświadczeniu przejawiające się w przedstawieniu jedynie niewiarygodnych kopii dokumentów udowadniających istnienie stosunku podstawowego nie niweczą roszczenia wekslowego, które zostało wykazane za pomocą oryginału weksla przedłożonego przez powódkę do akt sprawy. Dla oceny zasadności zgłoszonego powództwa jest to najistotniejszy dowód, w stosunku do którego przeciwnik procesowy S. Bank (...) nie podjął próby zanegowania wiarygodności wystawionego dokumentu wekslowego.

Co więcej, pamiętać trzeba, że przedmiotem dowodu są fakty, które są pomiędzy stronami sporne. Zgodnie z art. 229 i art. 230 k.p.c. nie wymagają dowodu te fakty, co do których strona się nie wypowie, i które w konsekwencji mogą być ocenione jako przyznane przez stronę. Pozwana zarzucając sposób udokumentowania roszczenia w pozwie jednocześnie nie ustosunkowała się w ogóle do twierdzeń w nim zawartych, co pozwalało - w świetle wyników całej rozprawy - uznać te twierdzenia za przyznane.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zgłoszony przez pozwaną zarzut przedawnienia roszczenia. Oceniając zasadność stanowiska pozwanej spółki nie można tracić z pola widzenia poglądów orzecznictwa i literatury, zgodnie z którymi przedawnienie roszczenia ze stosunku podstawowego (rozumianego jako zobowiązanie, które zostało zabezpieczone wekslem) nie ma wpływu na ocenę przedawnienia roszczenia wekslowego, które następuje na odmiennych zasadach. Judykatura zwraca szczególną uwagę na ugruntowane stanowisko wskazujące, iż zobowiązania wekslowe przedawniają się w terminie wynikającym z Prawa wekslowego, nie zaś zgodnie z ogólną zasadą przedawnienia roszczeń majątkowych właściwą dla zobowiązania, które przedmiotowym wekslem zostało zabezpieczone (vide wyrok Sądu Najwyższego z 14 lutego 2008 r., II CSK 522/07, LEX nr 496389, wyrok Sądu Najwyższego z 23 marca 2018 r., II CSK 370/17, LEX nr 2488049 i wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 15 września 2020 r., I ACa 538/19, LEX nr 3102171).

Zgodnie z treścią przywołanego art. 70 ust. 1 Prawa wekslowego roszczenia wekslowe przeciw akceptantowi ulegają przedawnieniu z upływem lat trzech, licząc od dnia płatności wekslu. Przedstawione odnosi się również do weksla in blanco, występującego w niniejszej sprawie, w którym data płatności została wypełniona przez wierzyciela wekslowego. W orzecznictwie sądów powszechnych podkreśla się, że wypełnienie przez wierzyciela takiego weksla jest niemożliwe w przypadku przedawnienia zobowiązania, które weksel zabezpiecza – jednakże reguła ta nie ma zastosowania w sytuacji, gdy weksel został uzupełniony przed przedawnieniem się zobowiązania wynikającego ze stosunku podstawowego. Z uwagi na abstrakcyjny charakter omawianego weksla, jego wierzyciel może wówczas dochodzić zapłaty z weksla (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 września 2021 r., VI ACa 120/19, LEX nr 3329485).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, że podniesiony zarzut przedawnienia nie odnosi się w istocie do samego weksla i oznaczonej w nim daty płatności zobowiązania pieniężnego. Wobec zaś niezgłoszenia zarzutów obejmujących samo roszczenie wekslowe jest ono aktualne, a jego ewentualne przedawnienie badane jest w oparciu o art. 70 Prawa wekslowego. W wekslu in blanco wierzyciel wekslowy wskazał jako datę płatności 9 października 2020 r. i od tego momentu liczony jest określony w przywołanej regulacji trzyletni termin przedawnienia roszczenia wekslowego. Sąd mając na uwadze fakt, iż pozew został złożony przez stronę powodową 1 grudnia 2020 r., a zatem w czasie gdy roszczenie nie uległo jeszcze przedawnieniu, stwierdził iż zgłoszony przez pozwaną zarzut przedawnienia jest w stosunku do dochodzonego roszczenia niezasadny.

Również podniesiony zarzut braku legitymacji czynnej powódki do wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie nie został przez Sąd uwzględniony. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że omawiany zarzut nie został wskazany przez przeciwnika powódki w odpowiedzi na pozew, a dopiero w trakcie rozprawy w dniu 12 października 2022 r. Strona pozwana w żaden sposób nie wskazała, by wcześniejsze podniesienie zarzutu braku legitymacji S. Bank (...) było z przyczyn niezależnych od niej niemożliwe lub utrudnione. Tym samym zarzut ten uznać należało za spóźniony w świetle art. 458 (5) §4 k.p.c. Niezależnie od tego stwierdzić należy, że do akt sprawy złożono odpis KRS powódki, z którego wynika, iż 7 września 2018 r. wpisano zmianę nazwy strony powodowej - z Banku (...) na (...) Bank (...). W konsekwencji legitymacja do wytoczenia powództwa o zapłatę należności wynikającej z wystawionego weksla in blanco została w jednoznaczny sposób wykazana w toku niniejszego postępowania i z tych względów Sąd nie uwzględnił zgłoszonego przez pozwaną spółkę zarzutu.

Żaden z podniesionych przez stronę pozwaną zarzutów, ani też argumentacja zaoferowana na potwierdzenie zasadności jej stanowiska nie zdołały podważyć twierdzeń powodowego banku i przeciwstawić się dochodzonemu roszczeniu wekslowemu. Konsekwencją przyjęcia przedstawionego stanowiska jest uznanie, że dochodzone przez S. Bank (...) roszczenie jest w pełni zasadne, a pozwana spółka jest zobowiązana do spełnienia świadczenia pieniężnego wynikającego z wystawionego weksla. Z tych też względów Sąd uwzględnił powództwo w całości, o czym orzeczono w punkcie I. sentencji wyroku.

Orzeczenie o kosztach postępowania znalazło oparcie w art. 98 §1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 108 §1 k.p.c. Wobec tego, że strona powodowa wygrała niniejsze postępowanie w całości Sąd zasądził na jej rzecz kwotę 11.675 zł tytułem kosztów procesu. Na przedmiotowe koszty poniesione przez S. Bank (...) złożyła się kwota 6.258 zł tytułem opłaty

sądowej od pozwu, kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa, jak również kwota 5.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalona na podstawie §2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Sygn. akt VIII GC 677/20 21 listopada 2022 r.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)